

MISKOLCI EGYETEM

**MŰSZAKI FÖLD- ÉS
KÖRNYEZETTUDOMÁNYI
KAR**

KONTINENSEK TÁJFÖLDRAJZA 1.

GEOGRÁFUS MESTERSZAK
(NAPPALI MUNKAREND)

TANTÁRGYI KOMMUNIKÁCIÓS DOSSZIÉ

MISKOLCI EGYETEM
MŰSZAKI FÖLD- ÉS KÖRNYEZETTUDOMÁNYI KAR
FÖLDRAJZ-GEOINFORMATIKA INTÉZET

Miskolc, 2023

TARTALOMJEGYZÉK

1. Tantárgyleírás
2. Tantárgytematika (óraóra lebontva)
3. Minta zárthelyi
4. Vizsgakérdések
5. Egyéb követelmények

1. TANTÁRGYLEÍRÁS

Tantárgy neve: Kontinensek tájféldrajza 1. Tárgyfelelős: Siskáné Dr. Szilasi Beáta, egyetemi docens	Tantárgy kódja: MFKST720001 Tárgyfelelős tanszék/intézet: Földrajz- Geoinformatika Intézet Tantárgyelem: kötelező
Javasolt félév: 2.	Előfeltételek: MFKST710001, MFKFT710001
Óraszám/hét (ea+gyak): 3+1	Számonkérés módja (a/gy/v): aláírás és vizsga
Kreditpont: 4	Tagozat: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az Európán kívüli földrészek környezet- és természetföldrajzi jellemzőinek megismertetése, különös tekintettel az emberi társadalom és a földrajzi környezet kölcsönhatására. A tárgy feladata a földrajzi szférákban lejátszódó természeti folyamatok minél szélesebb körű megismertetése, szintetizálása.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri a földrajztudomány általános és specifikus jellemzőit, belső törvényszerűségeit, határait, legfontosabb fejlődési irányait, kapcsolódását a rokon szakterületekhez. Ismeri a földrajz vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit, erről széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik. Ismeri a természet- és társadalomföldrajz mélyebb összefüggéseit, az ezekre vonatkozó elméleteket. képesség: Képes a földrajztudomány ismeretrendszerét alkotó különböző elképzelések részletes analizésére, az átfogó és speciális összefüggések szintetizálására és azok értékelésére, a földrajztudományi elméletek, elvek kritikus szemléletű bírálatára a változó természeti és társadalmi környezet tükrében. Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosítani speciális szakmai problémákat, feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati hátteret. Képes a földrajztudomány egyes részterületeiről önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készíteni. attitűd: Törekszik a földrajzi szférákban lejátszódó folyamatok minél szélesebb körű megismerésére, szintetizálására. Törekszik arra, hogy a geográfia területén tudását folyamatosan továbbfejlessze. autonómia és felelősség: Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban.</p> <p>Tantárgy tematikus leírása: A kontinensek általános környezetföldrajzi jellemzése, majd nagytájainak részletes környezetföldrajzi (hangsúlyozottan természetföldrajzi) ismertetése (pl. helyzete, felszíne, kialakulása, földtani felépítése, vízrajza, növényzete, állatvilága, talajai, mezőgazdasága). A társadalmi, geológiai, geomorfológiai, éghajlati, hidogeográfiai, biogeográfiai tényezők elemzése, értékelése, valamint ezek térbeli összefüggéseinek, kölcsönhatásainak bemutatása.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afrika általános természetföldrajzi jellemzése 2. Afrika nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése 3. Ausztrália általános természetföldrajzi jellemzése 4. Ausztrália nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése 5. Észak-Amerika általános természetföldrajzi jellemzése 6. Észak-Amerika nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése 7. Dél-Amerika általános természetföldrajzi jellemzése 8. Dél-Amerika nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése 9. Ázsia általános természetföldrajzi jellemzése 10. K-Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése 	

11. DK és Belső Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
12. Ny és Belső Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
13. Szibéria nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
14. A féléves tananyag összefoglalása

Oktatási módszerek:

A tárgy gyakorlati óráin az egyes kontinensek nagytájainak természetföldrajzi témájú tematikus térképeinek elemzésére kerül sor, ami elősegíti a természetföldrajz mélyebb összefüggéseinek, az ezekre vonatkozó elméleteknek a megértését.

Félévközi számonkérés módja:

A gyakorlatokon való részvétel kötelező, az aláírás megszerzésének feltétele. A félév végi érdemjegy a vaktérképes zárthelyi dolgozatok eredményéből (20%) és a vizsgajegyből (80%) tevődik össze.

Értékelési határok:

100–81%: jeles, 80–71%: jó, 70–61%: közepes, 60–51%: elégséges, 50–0%: elégtelen

Kötelező irodalom:

Futó J. 1965: Közép- és Dél-Amerika. Gondolat Kiadó, Budapest.

Horváth G. – Probáld F. – Szabó P. (szerk.) 2008: Ázsia regionális földrajza. ELTE Eötvös Kiadó Kft. Budapest

Probáld F. – Horváth G. 1998: Ázsia, Ausztrália és Óceánia földrajza. ELTE, Eötvös Kiadó, Budapest.

Probáld F. (szerk.) 2004: Afrika és a Közel-Kelet földrajza. ELTE Eötvös Kiadó

Probáld F. 2005: Amerika regionális földrajza. Argumentum Kiadó, Budapest.

L. M. Pulsipher, A. Pulsipher, O. Johansson: World Regional Geography 7th ed. 2017 Edition, 625 pages. Publisher: W.H. Freeman & Co Ltd; 7th ed., ISBN-10: 1319060374

Ajánlott irodalom:

Balázs D. 1978. Ausztrália, Óceánia, Antarktisz. Gondolat Kiadó, Budapest.

S. W. Hardwick, F. M. Shelley, D. G. Holtgrieve: The Geography of North America: Environment, Culture, Economy (2nd Edition), 448 pages. Pearson; 2 edition, ISBN-10: 0321769678

2. TANTÁRGYTEMATIKA

HÉT	ELŐADÁS
02. 27.	Afrika általános természetföldrajzi jellemzése
03. 06.	Afrika nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
03. 13.	Ausztrália általános természetföldrajzi jellemzése
03. 20.	Ausztrália nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
03. 27.	Észak-Amerika általános természetföldrajzi jellemzése
04. 03.	Dél-Amerika általános természetföldrajzi jellemzése
04. 10.	Oktatási szünet
04. 17.	Dél-Amerika nagytájainak általános természetföldrajzi jellemzése
04. 24.	Ázsia általános természetföldrajzi jellemzése
05. 01.	Oktatási szünet
05. 08.	K-Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése. DK és Belső Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
05. 15.	Ny és Belső Ázsia nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
05. 22.	Szibéria nagytájainak részletes természetföldrajzi jellemzése
05. 29.	Oktatási szünet.

HÉT	GYAKORLAT
02. 27.	Afrika tematikus térképeinek elemzése
03. 06.	Afrika nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
03. 13.	Ausztrália tematikus térképeinek elemzése
03. 20.	Ausztrália nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
03. 27.	Észak-Amerika tematikus térképeinek elemzése
04. 03.	Dél-Amerika tematikus térképeinek elemzése
04. 10.	Oktatási szünet
04. 17.	Dél-Amerika nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
04. 24.	Ázsia tematikus térképeinek elemzése
05. 01.	Oktatási szünet
05. 08.	K-Ázsia nagytájainak tematikus térképeinek elemzése. DK és Belső Ázsia nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
05. 15.	Ny és Belső Ázsia nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
05. 22.	Szibéria nagytájainak tematikus térképeinek elemzése
05. 29.	Oktatási szünet.

3. MINTA ZÁRTHELYI DOLGOZAT

Kérdések, feladatok:

1. vaktérképes topográfiai feladat: jelölje e felsorolt földrajzi neveket a vaktérképen!

1. Kongó
2. Tú-fok
3. Kilimanjaro
4. Niger
5. Atlasz-hg.
6. Kalahári-medence
7. Blanc-fok
8. Principe
9. Báb-el-Mandeb
10. Zanzibár
11. Mafia
12. Ahaggar
13. Djerba
14. Aír
15. Csád-medence
16. Kamerun vulkán
17. Pemba
18. Kanári-szk.
19. Tíbeszti
20. Viktória-medence

4. VIZSGAKÉRDÉSEK

1. Valamely kontinens természetföldrajzi jellemzőjének bemutatása (elhelyezkedés, kialakulás-földtani felépítés, éghajlat, vízrajz, természetes növény- és állatvilág, talajtakaró)
2. Két szárazföld valamely természetföldrajzi jellemzőjének összehasonlítása
3. Egy kontinens valamely tájegységének részletes természetföldrajzi bemutatása
4. Valamely kontinens egyik tematikus térképének elemző bemutatása

5. EGYÉB KÖVETELMÉNYEK

Nincs egyéb követelmény.